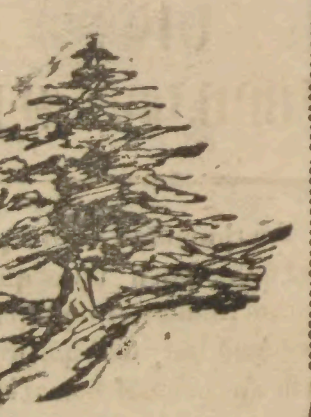

لېپانان
LIPANAN
QUOTIDIEN ARMÉNIEN
Place des Canons
Rue d'Italie N° 9
BEYROUTH
Directeur Responsable
M. ADJEMIAN
Հասցի: Լիպանան Բեյրութ
Մ. ԱՃԵՄԻԱՆ
Բաժնեկից 850 Լ. ցմ
Տեղադրված 250 125 Լ. Գ.
Ստորագրում 300 150 Լ.
Արտատպում 100 50 Լ.
Ամսվան 6 3 Լ. Գ.

ԼԻՓԱՆԱՆ

ՈՒՐԲԱԹ
31
ՅՈՒՆԻՍ 1925
Հասցի:
Redaction
"LIPANAN,"
BEYROUTH
- SYRIE -

Չհրատարակված ձեռագրերը եղանակապես վերադարձվում են
Բ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 121

ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՍՋԳԱՅԻՆ

Աշխատակիցները պատասխանատու են իրենց ստորագրություններով
ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳԵ. ՈՒՐ. ՕՐԵՐԸ:

ՀԱՄԱՐՈՒ ՆՈՐԵՐ

ԱՆՏԻՈՒՐ

Հայկական դեպի Անտիոք ճամբորդ-
դիրու գործը բուսականին դուրսացած է:
Ենթադրվում է, որ առաջին ելքից մաս
հազի կը առնէ ամբողջ ճամբորդա-
թիւնը. բոլորովին նոր զոռով կառու-
վարութեան լրբորթին հոգ կը տանի
չինարար աշխատանքին, ամէն կողմ,
բոլոր ճամբաներուն վրայ նոր գու-
թիւներ տեղի կ'ունենան, նորաւոր
ճամբաներ կը բացուին, մէկ խոսքով
ամէն կողմի համար կըրթնելով թիւեր
գիւրացած է, չնայել տեղական եւ
հայաստանի խնամութեան:

13 Յուլիս, կէսօրին սմբակաւ
յետու, մարտ 2-ին (Բ. Ե.) կը հասնին
Քաղաքը:

Մեր գոյքերը պահպան թողնել վերջ
եւ քիչ մը հանգիստ ընելէ յետոյ դե-
պի շուկայ կ'առաջնորդուինք. Առաջին
անգամ կը հանդիպինք տեղւոյն ծա-
նօթ եւ յաջորդած արգելիներէն վա-
ստարան տեսար Գործի Խաչատուրեանին:
Կարճ տեսակցութենէ վերջ՝ երկուսիս
համար կը մամաղրուինք:

Մեր պտուղները կը շարունակենք
շուկային մէջ եւ անահկալօրէն կը
մտնենք Միջազգային դեղատար: Երբ-
քէն զեղ սգործին հետ ծանօթանալէ
յետոյ կատարուինք քիչ մը հանգիստ ը-
նել դեղատարին մէջ: Մայր հանգստու-
թեան պահուն տեղի ունեցող շաբաթներէն
շատեր կուզան մեզ մօտ, ու մեզ կը
հետաքրքրենք Անտիոքի Ազգ. եւն.
կեանքով: Տեսակցութենէ շատ օր-
ուրէր կըլլայ բոլորին հետ: Միւսօր
պահուն կը հանդիպինք նաեւ Հայկ. Կր-
թանքի վերաբոյց տեսար Տօթ. Յ. Տ.
Պօղոսեանին որոնք քաղաքի բացման
տարից խոսակցութենէն խիստ շոք մը-
նացան: Հարած լուր տեսար յաջորդի Տօթ-
թօրէն եւ բոլոր բարեկամներէն, կը
բաժնուինք իրենցմէ խոստանալով յա-
ջորդ օրուան համար կրկին հանդի-
պութենէն:

Սրկեղանի մօտ Գին (Բ. Ե.) ըստ
մեր խոստման, պահուցիւն մէջ կը յան-
դիպինք տեսար Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս.
Գրաւոր խոսակցութենէ մը յետոյ՝ կ'ո-
րոշենք յաջորդ օրուան համար հան-
դիպութենէն ունենալ բոլոր տեղւոյն
արգելիներուն եւ այդ առթիւ Ե. Լի-
բանանին նոր բանադրութեան արգել-
վել: Տեսար խոսակցութեան մեջ կը խոս-
տանայ ամէն գնով Ե. Լիբանանին թիւ-
թի տարածման համար ստուար հան-
դիպանալ: Մեր անկեղծ շնորհակա-
լութիւնները, յայտնելէ վերջ, գիշեր
ժամանակ կը բաժնուինք իրարմէ չա-
փազանց լոյս տեսարութեան ասկ

14 Յուլիս, անուշաբան կանու-
թիւն ամբողջ քաղաքը գոյազարդուած է:
Եւ մէկ կողմ հետազոտ կայ: Անտիոք
քաղաքը օրօրէն փոքրիկ նոյնքան տե-
րուն եւ վաճառական վայր մըն է: Այ-
սօր, Պլյուրիթ եւ Հայկ. վաճառ-
կաններուն գործին մեծագոյն մասը
անտիոքին հետ կ'ըլլայ: Քաղաքին մէջ
կամ շուկային վրայ՝ գրաւորութեան ա-
ռուարական շարժում մը կը նշմարուի,
ինչ որ, յուսկան միտքովս երեւոյթ
մը կարելի կ'ըլլայ համարել:

դեպի գործող եւ իրենց յաջողութիւն
դերձը կը մտադրեն հոգաւոր իշխա-
նութեան՝ յանձնի ծրարական մեծ եւ
ազնիւ ազգին:

Միւսօրն օրը, անուշաբան ժա-
մը 9-ին (Բ. Ե.) անուշաբան
համաձայն կը միանանք տեսար խոս-
ակցութեան եւ ամբողջապէս սոյն տա-
քի կը լծուինք:

Տեղւոյն բոլոր արգելիներուն կը
հանդիպինք: Հոս, արդար ըլլալու հա-
մար, պէտք է դիտել առջ թէ՛ Անտիո-
քի հայութեան մեծ մասը մասնաւոր
համակարգը ցոյց տուաւ Ե. Լիբանանին
թիւրիւն հանգիւ պատահաւորապէս՝ ա-
նոր վերջերս որդեգրած աշխատ եւ
անհրաժեշտ ուղղութեան համար ժո-
ղովուրդը խիստ կերպով զոհուածու-
թիւն յայտնեց:

Հոս եւս թերթի ծաւալման գոր-
ծը յաջող ընթացք ունեցաւ ու մենք
կրցինք ապահովել բաւական թիւով նոր
բաժանորդներ:

Անտիոքի Ազգ. կեանքը. — Այստեղ
կը հարկադրուինք համաժողովին ա-
նարկ մը նետել անդիոքի արգելի
կեանքի մասին, անուշաբան կերպարա-
նութեանը գրադրեցեալ մեր ըն-
թերցողները:

Արգելի վերին իշխանութիւն մը
գոյութեան չունի: Իսկ գործերը յառաջ
կը տարուին լային բերումով, Փոք-
րիկ օրինակ մը բաւական պիտի ըլ-
լայ մը բաժնը հաստատուելու համար:
14 Յուլիսի տօնին արթիւ, կատաւա-
րութիւնը, ինչպէս որ վերջին յիշեցու-
ցած ենք, իւրաքանչիւր համայնքէն
եօթը հոգեւոր յանձնարար մը հրաւե-
րած էր նոյն օրը կատաւարաններ
կայանալու ու այդ կերպով իրենց յար-
գանքի բաժնը բերած ըլլալու համար
օրուան տօնին: Առաջատու երբ
թիւրթի գործին լծուած ենք Ե. Լիբան-
անեանը կը փնտռենք՝ փողոցի մէկ
անկիւնը մեղի կը հանդիպինք տեղւոյն
քահանայ հայր, իրեն հետ ունենա-
լով քաղաքի արգելիներէն: Տ. Պոլ-
տոսեան եւ Տեսար՝ Գրաւորեան,
խառնակեան: Երբ կ'ըլլայ մը փո-
սողի պէս կը թափառին աստ անդ մեզ
տեսնելուն պէս, կը խնդրեն մեզմէ
որպէսզի իրենց վրանմը ու այդ կեր-
պով եօթը թիւր լրացուցած կատաւա-
րատուն երթանք... Մարդ կը փնտ-
ռենք՝ կ'ըսեն՝ եօթը թիւր լրացնելու
համար ու գործարար քիչ մը գտնել:
Շատ չենք գործարար այս տեսակ
նախնական մը: Պէտք է խոստովանիլ թէ
այս անպատեհ պարագան ժողովուր-
դի անարբերութեանը արդեւոր չէ,
այլ, որովհետեւ կազմակերպուած մար-
մին մը գոյութիւն չունի եւ այս տե-
սակ անպատեհ արտաքին տեղի կը
տրուի:

Կը մաղթենք րբ, Ն. Ս. Օժո-
թիւնը իր հոգածութեան արարկան
գործնէ նաեւ Անտիոքը, որուն ժողո-
վոքը շատ ալ բարեկէր եւ նուիրուող
է:

Անտիոքի մէջ գործող եւ զոհարե-
րող միազգայն կարող գէ. մեր ան-
պահան եւս թիւր Ազգ. իշխանութեան
մը յառաջացող եւ երբեք գործերուն
զոհ չենք ցոր տրուի:

Մեր Ե. Լիբանանին տալով ճամբ
ծը իր այդ լուսար փնտրել գտած է եւ
մենք Անտիոքին կը հետադարձ Պէյրու-
թի վրայով դեպի Անտիոք տրվի եւ իրա-
նու նպատակաւ: (Շար.)

ՆԱՄԱԿԱՆՈՒԹ
Հայկ. — Պ. Ն. Գրաւորեան —
Քաղաքին կ'ապահանք:

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՊԱՏԵՍԱՆԱԳԻՐԸ

ԼՈՒՏՈՒՆ. — Ապահովութեան Դաշնագրին մասին արուած ֆրանսական յուշա-
գրին գերմանական պատասխանը՝ որ հրատարակուեցաւ, կը հաստատէ թէ գեր-
մանական կառավարութեան ըրած թելադրութիւնները փոփոխութեան չեն եւ ինքա-
կէր գոյութեան ունեցող դաշնագիրը, թէեւ չեն ալ նշանակեր որ պէտք է իս-
պառ հեռացնել այդ դաշնագրերը բարեկամարար ապագայ պայմաններուն պատ-
շնեցնելու հնարաւորութեանը: Դաշնագրի գիտութեան գրաւման վերաբերեալ
դաշնագրի պայմաններուն, յուշագրերը կ'ըսէ թէ ապահովութեան դաշնագրութեան
մը շատ մեծ տպաւորութիւն պիտի գործէր եւ անխուսդիւրօքն պիտի ազդէր
գրաւման հոգածութեան վրայ եւ նոյն իսկ գրաւման պայմաններուն վրայ ընդ-
առմամբ: Յուշագրի մասնաւոր կ'ընէ այն կարեւորութիւնը որ Դաշնակիցնե-
րը կ'ընծայեն այն անհրաժեշտութեան, ըստ որում կ'ըսեն որ Դաշնակից իրաւա-
խոհայն համաձայնութիւններ կ'ընէ իր գրաւոր պետութեանց հետ, որոնք ստո-
րագած են խաղաղութեան դաշնագրեր, եւ այս մասին կասկած չայտնելով յա-
ւելուածական լուսարարութիւնը կ'ըսէ: Գերմանիա արամաղի է. կ'ըսէ յուշ-
ագրը, Ազգերու Ընկերակցութեան մասնակցութեան խնդիրը կ'ազդու բանակցու-
թեան, պայմանաւ սակայնոր բաւարարութիւն տրուի իր եւ Լիբանանի ցուցեան Ուշի
տին 16րդ, յօդուածին մասին, արուած ըլլալով որ գերմանական Գերմանիա մը
եւ թաւկառ Կիտի ըլլար անհամաձայն վրայ գնեցու եւ զինքն զգուշութեամբ:

ԱՆԳԼԻՍԱԿԱՆ ԳԱԶԷԼԻՆԻ ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՐՈՒՄԻՆ Է

ԼՈՒՏՈՒՆ. — Ռեյթինգի խորհրդարանական թղթակցը կը հաստատէ թէ զահ-
լան մէջ նաւային շինութեան ծրագրին տիրող տարակարծութիւնը հարթուած
է համաձայնութեան մը շնորհիւ՝ որուն համաձայն Իսկանդարի ոչ առաջ երեք ու-
ղի նաւեր պիտի շինուին: Մովսկայութեան այս տարի երեք յաջորդ տարի ալ 4
նաւ շինել կը պահանջէր Մ. Զորքը եւ զանազան նախարարութիւնը ինչպէս նա-
եւ զահլան անդամներուն մեծամասնութիւնը համաձայն չէին 1925-ին երեքն ա-
ւելի շինել եւ 1926-ին ալ երեքն աւելի: Դաշնային նախարարութիւնը հաւանած
է այս կարգադրութեան, այն պայմանով ծովակալութեան կարեւոր խնայողու-
թիւններ ընէ իր ծախսերուն մէջ:

ԶԻՆԱՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՔԻՉ ՄԸ ԻՆՎԱՂԱՍԵ Է

ԼՈՒՏՈՒՆ. — Սօցիալիստները մէջ Մ. Զեմպրէյն յայտարարեց թէ ստացուած
վերջին տեղեկութեանց համաձայն Զինատանի կազմութիւնը թեթեւօրէն բարելա-
ւուած է: Վերջին շարաքուստ ընթացքին լուրջ զեպարտ տեղի ունեցած չեն: Նա-
գիւր, Եւսեպի, եւ Եւրիշ տեղեւոր գործադուները իրենց բաժնը կորսնցնելու
վրայ են: Պօղոթը սակայն հանդիման ստանալու վրայ են: Ինչքան մէջ հանգստ-
ութիւն կը տրեւէ:

ԼՈՒՏՈՒՆ. — Կօլո Ռիտին Զեմպրէյնի մեկնեցաւ:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ԻՐԵՆՑ ՊԱՏԵՍԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԲԱՐԻՉ. — Հանրամասնօք օգնական Եւսեպի Լըքուանի պիտի մասնակցի Մա-
րօքի ֆրանսական օչանաւային զինուորական գործողութեանց: Գաղապանքա հա-
սած են երեսունը չափ թանգեր:

ԳԵՐՄԱՆԱ 10, 000 ԼԵԶԱՆՆԵՐ ՊԻՏԻ ԱՐՏԱՔԱՆԷ

ՊԵՐԼԻՆ. — Գերմանական թերթերու տուած տեղեկութեանց համաձայն կա-
ռավարութիւնը մաաղի է գերմանական հեղէն վտարել 10, 000 լեհացիներ իր
փոխաւրէմ:

ԱՐԻՒՆԱԼԻՑ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ ՄԸ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ

ԱՐԻՒՆ. — Կրամաթիւնի մէջ արեւմտեց ընդհարում մը տեղի ունեցած է
տեղացիներու եւ գաղթականներու միջեւ: Բազմաթիւ վրաւորեաններ կան:

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՆԱԽԱՏՈՐՄԸ ԱՄՍՐԱԼԻԱ ԿԱՅՅԵԼԷ

ՍԻՆԵԼ. — Ամերիկեան նաւարածինը հոս հասաւ Մովսկայ Դուրից հրամա-
նատարութեան տակ գտնուող այս նաւատարարիցը պերճաւոր ընդունելութիւն մը
գտաւ: Մովսկայի քիչ մը հեռավորութիւն վրայ կը գտնուէր Սլոթալոն նաւը, ո-
րուն կը հրահանէին Էրիզ օգնաւ: Բազմաթիւ փոխանակութեան Սի-
թրիլ եւ Քուրս Գիլֆի արդոյն միջեւ Անալիս բազմութիւն մը խառնուած էր
ծովեւորքը, Ամերիկացի այցելուները շնորհակցութեան արարկայ եղան:

ԻՏԱԼՈ — ԵՌԿՈ — ԱՆԿԻ ՀԱՄԱՋԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՀՈՒՄ. — Նեթիւոյի մէջ ստորագրուեցաւ Իտալո-եռնկո-Սլաւ համաձայ-
նութիւնը որ սեւի տեսակական եւ քաղաքական հանգամանք եւ ի մէջ այդ նա-
եւ հպատակութեան, ընկերային ապահովութեան, փոխադրութեանց, պարտքերու
եւ վարկերու վերաբերեալ համաձայնութիւններ: Իտալիոյ կողմէ ստորագրեց Մի,
Սլաւոյն, իսկ Սլաւո-Սլաւիոյ կողմէ իրաւոր պատեհականներ: Առօրէի շինարար

ԳԵՐՄԱՆԱ ԿՈՒՂԷ ՆՈՐ ԽՈՐՀՐԵՄԻՍԻՈՒԹԻՒՆԸ ՄԸ ԳՈՒՄԱՐԵԼ

ՊԵՐԼԻՆ. — Իտալական զեպարտ տեսակցութեան մը ընդեցած է արտաքին
գործը նախարարին հետ, ֆրանսական յուշագրին պատասխանին մասին: Խոր-
հաժողութի մը գումարման խնդիր շարժ կ'ըստի թէ Գերմանիոյ կը փոփոխէր
խորհրդակցութիւն մը տեղի ունենայ Մ. Զեմպրէյնի, Մ. Գրիանի, Մ. Մուս-
կինի, Մ. Իրիթիլի եւ Մ. Եմբրէյանի միջեւ, ապահովութեան խնդրին եւ զինա-
թափութեան վերաբերեալ հարցերու համար:

ՅԻՍՆԱՍՏԱՆԻ ԿԸ ԲԵՆԱԿԱՆՑ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՅՈՒՆԱԳԻՐԸ

ԲԱՐԻՉ. — Թերթերը կը գրեն թէ Ապահովութեան խնդրին շարժ արուած
Գերմանական յուշագրեր թէեւ հաւաքաբար ընդ մը գրուած է, բայց բազմաթիւ
վերապահութեան կը պարունակէ: Մովսկայի կ'ըսէ թէ յուշագրը կ'ըստ թէ յա-
նախկիններէն համաձայնութեան եւ թէ զանազան պայմաններու վերաբերեալ յա-
ռաջայն եւ Եւրօթի Ժո. Բալա իրաւ է թէ միջազգային ծրարան ալքի առաջ ունի ապա-
հովութեան խնդիրը վրայ, Գերմանիոյ կը խօսի այդ մասին: Եւսեպի յառաջ ըլլա-
լով անահանգիստութեան եւ արաւելութեան, Բոլոր թերթերն ալ կը յայտա-
արեն թէ Գերմանիոյ մօտ եղող Ազգերու Ընկերակցութեան մէջ պէտք է տեղի ա-
նենայ ընդհանուր եւ ոչ թէ մասնաւոր պայմանագրեր: 14.11.25

Այսօրու Երեւոյն

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԻՐԱԿԱՆ ԴԷՊԵՏԵԼ ՔԱՂԱՔԱՆ

Անցեալ օր Կոնստ. Պ. Պալիար
Պիւճիքա կ'ըթայ եւ իր շատ ա-
բարեկամ Պիւճիքայի կոմս Կարա-
թօնը կ'այցելէ:

Շատ մը նիւթերու մասին ա-
յայտուելէ վերջ. պահ մը կը տա-
լալաքական խնդիրներու շուրջ
դ փոքր փոխանակուի: Ամերիկացի
թօր Պիւճիքայի ալ ներկայ է. ուշ-
աջ կը հետեւի այս երկու բարեկ-
րու խոսակցութեան:

Կոմս Գարբուշուշ. — Յա-
տանի վիճակն ինչպէս է:

Պ. Պալիար. — Պատահա-
մէն շարքի նոր գաղախէ, նոր կը
վազու թիւն:

Կոմս Գարբուշ. — Ինչպէս ա-
տիկա արեւելքի սովորութիւնն:

Պ. Պալիար. — Այո, Կոմս, Ե-
ղուխներ չենք սիրեր՝ նոր գլու-
փոխանակ խնդիր եթէ նոյն իսկ
պարունակին մեծ անհամաձայնու-
պահանք. նոր բաներու հոգի կու-
մի քանի տասնեակ զարեւի ի վեր
պէս սովորած ենք:

Կոմս Գարբուշ. — Այո, իրա-
կուտում. բայց Պ. Վեճեղեան ինչ
զու. Յունաստանի աշխարհը հե-
ղը Հեղեկներն երկի ուղանաներ
կեցցենքով սինեւ երկինք կը
բացենք:

Պ. Պալիար. — Հիշ մը հար-
տն ալ հիշեալ. իր արեւելք կորս-
նայ իսկ իր կինն ամուսնութեան
պը քակել կը ջանայ եւ ամուսն
ծուրթին կը պահանջէ:

Կոմս Գարբուշ. — Սիրելիս, Ե-
թիւներու աշխարհի մէջ կ'ապրին
ամէն տեղ նոր թիւն մը գիտեմ
ալ մեր նորութիւններն անինք:

Պ. Պալիար. — Կ'աղաչեմ,
ալ պատմեցէ, զուցէ կ'օգտուի-
նոր գաղախման մը, պատմութեան
էջ մը կը բանանք:

Կոմս Գարբուշ. — Պիւճիքայի
նախորդութեան նոր սթիւ մը գտ-
որպէսզի իր վերջարի միտա-
պալքի լուծէ կարեւոր օգնիլ թ-
փել, գաղախի գրութիւնը վերցու-
տեսաւ Լեւոստանի նորակազմ

բաղադրութեան, գաղախին լուծե-
տեսալին շարքութեան մէջ իսկ 14
իւն պարտք մէկ անգամէն վեճ

Պ. Պալիար. — Յիշատակն ալ
նորութիւնն որդեգրեց:

Կոմս Գարբուշ. — Ոչ գիշ, Ե-
100 միլիարդերու բեռան տակ կը
այտուի կոր, եւ ելաւ երկկալ 3 մ
ոն տարք մը ընեց ժողովուրդի վ

Պ. Պալիար. — Գիշե կապու-
մէջն ելլելիք գարծ չէ:

Կոմս Գարբուշ. — Դիտ աւելի,
երեւածական նախարար Պ. Գ-
տիլինը օթոյով երկի կը ճամբու-
թիւն ծառի մը կը զարնուի, խեղ-
նը գուրս նետուելով գլուխէն, սը-
նեղին ծանրապէս վրաւորուեցաւ:

Պ. Պալիար. — Դժբախտա-
ղծախառնութեան վրայ, բայց ձգե-
լին խնդրը՝ կ'ուզեմ հասկնալ Կոմս
Պիւճիքայի մէջ անանց կատաղ-
թեան գործերն ինչպէս կրնան ը-
նալ:

Կոմս Գարբուշ. — Այսքան հա-
օրեք մինչեւ հիմա չ'ընե անցու-
ալ լաւ համազուգեցանք թէ մարդ
անուց գաղախին ապիւր մեր ան-
գործերը կատարեալ կատարեալ
թեաւս կ'ընենք անոր այս կարճ

(Շար. տ

Ի ՆՊԱՍՆ ՆՈՐԱԿԱԶՄ ՈՒՍԱՆՈՂԱՅԻ

Տեղեւոյ գրիւն: Ա. կարգ 40 Բ. կարգ 25 Դ. կարգ 15 Ս. Գ. Դմարեայ կը վան տուի ի՛ն կաթ կ'անց ամենեւ. կը վճե եւ հնդկանս կ'իյն մօտ Դարպաղէ տա սնովկը տամարեայ. Ի Բաշալեւոյ լիւն զարժող անձ անը հնդկանս կ'իյն:

426